

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**КАРПАТСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ”

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

першого (бакалаврського) рівня

за спеціальністю АЗ Початкова освіта

галузі знань А Освіта

Освітня кваліфікація: Бакалавр початкової освіти

Професійна кваліфікація: Вчитель-бакалавр початкових класів закладу

загальної середньої освіти

**Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2025 р.**

м. Коломия – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Методика навчання літературного читання
Викладач (-і)	Макарук Ольга Любомирівна
Контактний телефон викладача (-ів)	+380509802793
E-mail викладача	olha.makaruk@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний, заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Понеділок, 16.00-17.00

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є опанування студентами системою знань про закономірності процесу навчання літературного читання, підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі освіти відповідно до вітчизняних та європейських стандартів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Методика навчання літературного читання» – розкрити сутність процесу навчання літературного читання в початковій школі відповідно до державних стандартів; висвітлити сучасні наукові концепції, поняття, методи та технології навчання літературного читання учнів початкових класів, забезпечити оволодіння студентами практичними вміннями проведення уроку літературного читання в початковій школі.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу

неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової школи: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-5. Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової школи: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПРН 5. Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПРН 7. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПРН 8. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПРН 12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні

зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПРН 17. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів не доброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	30
практичні	30
лабораторні	6
самостійна робота	114
Всього	180

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Кількість кредитів	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна/вибіркова
5	6	A3 Початкова освіта	3	нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин			
	лекції	практичні заняття	лабораторні заняття	самостійна робота
Тема 1. Літературне читання як навчальний предмет у сучасній початковій школі	2	2		6
Тема 2. Формування ключових компетентностей на уроках літературного читання в початковій школі	2	2		8
Тема 3. Формування літературознавчих понять на уроках літературного читання в початковій школі	2	2		8
Тема 4. Інтерактивні методи навчання на уроках літературного читання	2	2		8
Тема 5. Використання технології ситуативного моделювання на уроках літературного читання	2	2		8
Тема 6. Формування	2	2	2	8

навичок швидкого, правильного, свідомого, виразного читання учнів початкової школи				
Тема 7. Методика читання й аналізу художнього твору в початковій школі	2	2		8
Тема 8. Методика вивчення творів різних жанрів (оповідання, казка)	2	2		8
Тема 9. Методика вивчення творів різних жанрів (байка, вірші)	2	2		6
Тема 10. Методика вивчення творів різних жанрів (легенди, прислів'я, приказки, загадки, чистомовки, скоромовки)	2	2		8
Тема 11. Види переказу на основі тексту	2	2		8
Тема 12. Літературні ігри на уроках читання в початковій школі	2	2	2	6
Тема 13. Узагальнюючі уроки як форма систематизації знань учнів початкової школи	2	2	2	8
Тема 14. Урок позакласного читання в початкових класах – основна форма керівництва самостійним дитячим читанням	2	2		8
Тема 15. Система навчання самостійному читанню. Етапи навчання самостійному читанню. Особливості роботи на кожному етапі навчання.	2	2		8
Разом	30	30	6	114
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання	Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Порядку			

навчальної дисципліни	організації та проведення оцінювання успішності студентів університету. Система оцінювання включає поточний, модульний та семестровий контроль знань. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять і передбачає усні відповіді здобувачів на теоретичні питання. Здобувач може отримати додаткові бали за результати неформальної освіти як результати навчання з навчальної дисципліни, що відображають зміст окремих її тем (але не більше 10 балів) (див. «Політика навчальної дисципліни») відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf Вид контролю – екзамен. Максимальна кількість балів – 100. Екзамен – 50. Участь в роботі впродовж семестру – 50 балів (оцінки за практичні заняття – 25 балів, за лабораторні заняття - 10, за самостійну роботу – 15 балів).
Вимоги до письмових робіт	Вид роботи – доповідь, повідомлення, презентації. Тестові завдання передбачають вибір правильного варіанта відповіді.
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 25 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 90% практичних та лабораторних занять. При виставленні допуску до екзамену враховуються навчальні досягнення здобувачів (бали), набрані за поточні опитування під час аудиторних годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали за результатами неформальної освіти (якщо є).
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен.
7. Політика навчальної дисципліни	
<i>Письмові роботи:</i> Виконання письмових робіт у процесі вивчення навчальної дисципліни є обов’язковим для всіх здобувачів першого (бакалаврського) рівня. <i>Академічна доброчесність:</i> здобувачі повинні дотримуватись правил академічної доброчесності при підготовці матеріалів доповідей, повідомлень, демонструвати відповідний рівень загальної культури, діяти на засадах соціальної відповідальності, керуватися нормативно-правовими документами: Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-04-koдекsu-chesti-prykarpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylii-stefanyka.pdf; Положенням	

про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-03-polozhennia-pro-komisiuu-z-pytan-etyky-ta-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>; Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за покликанням <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>

Відвідування занять: порядок та організація контролю знань визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 572 від 03 липня 2025 р.) <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf>

Неформальна освіта: Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

Основна:

1. Волошина Г.П., Роєнко Л.М. Типи та особливості уроків української мови і літературного читання у початкових класах. Умань, 2013. 204 с.
2. Державний стандарт початкової освіти <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
3. Петричко І. Методичний супровід учителя Нової української школи // Початкова школа. – 2020. - № 9. – С.45-46.

Статті з науково-методичного журналу «Початкова школа»

1. Білоножко Ю. Орієнтовні тематичні тестові контрольні роботи з літературного читання у 2 класі / Ю. Білоножко // Початкова школа. – 2016. – № 4 – С. 21–24.
2. Бондаренко О. Формування читацької компетентності молодших школярів / О. Бондаренко // Початкова школа : Науково-методичний журнал. 2014. – № 5. – С. 6–8.
3. Вашуленко О. Формування комунікативно-мовленнєвих умінь молодших школярів на уроках літературного читання / О. Вашуленко // Початкова школа. – 2017. – № 8. – С. 20–24.
4. Геврик Г. Мандрівка казковими стежинами / Г. Геврик // Початкова школа. – 2016. – № 6 – С. 12–14.
5. Гнатишина С. Розвиток літературних компетентностей на уроках-проектах з використанням методу кольорових капелюхів Едварда де Боно (4

- клас) / С. Гнатишина // Початкова школа. – 2017. – № 11. – С. 20–21.
- Єгупова В. Урок літературного читання у 3 класі / В. Єгупова // Початкова школа. – 2017. – № 9. – С. 18–21.
7. Іщенко І. Іван Франко «Лисичка та Журавель» / Іщенко І. // Початкова школа. – 2016. – № 8 – С. 26–27.
8. Коваленко Л. Формування ключових компетентностей на уроці літературного читання в 3 класі / Л. Коваленко // Початкова школа. – 2017. – № 1. – С. 8–9.
9. Ковальова В. Інтегрований урок літературного читання та природознавства у 3 класі. / В. Ковальова // Початкова школа. – 2016. – № 5 – С. 7 – 9.
10. Коряченко Л. Ця чарівна книжкова країна / Л. Коряченко // Початкова школа. – 2017. – № 3. – С. 32–34.
11. Лагола І. Формування в учнів навичок структурно-сміслового аналізу художнього тексту на прикладі творів І. Андрусяка / І. Лагола, Л. Свиріпа // Початкова школа. – 2017. – № 12. – С. 18–22.
12. Лапіна А. Лінгвістичний аналіз тексту – запорука розуміння художнього твору учнями початкових класів / А. Лапіна, В. Плювака // Початкова школа. – 2017. – № 2. – С. 17–18.
13. Мартиненко В. Оновлення змісту літературного читання у контексті компетентнісного підходу / В.Мартиненко // Початкова школа. – 2012. – №10. – С. 20–25.
14. Мартиненко В. Читацька діяльність молодших школярів: сучасні тенденції розвитку / В. Мартиненко // Початкова школа. – 2017. – № 8. – С. 16–19.
15. Мартинюк О. Урок літературного читання для 3 класу відповідно до оновленого кола читання / О. Мартинюк // Початкова школа. – 2017. – № 5. – С. 6–8.
16. Марченко Н. КЛЮЧ до читання / Н. Марченко // Початкова школа. – 2016. – № 5 – С. 3 –37.
17. Митник О. Розвиток пізнавальної сфери особистості молодшого школяра на уроках літературного читання / О. Митник, С. Швець, Г. Буряк // Початкова школа. – 2016. – № 11. – С. 13–18.
18. Митник О. Розвиток пізнавальної сфери особистості молодшого школяра на уроках літературного читання / О. Митник, С. Швець, Г. Буряк // Початкова школа. – 2016. – № 12. – С. 15–19.
19. Митник О. Розвиток пізнавальної сфери особистості молодшого школяра на уроках літературного читання / О. Митник, С. Швець, Г. Буряк // Початкова школа. – 2017. – № 1. – С. 10–15.
20. Митник О., Швець С., Буряк Г. Розвиток пізнавальної сфери особистості молодшого школяра на уроках літературного читання / О. Митник, С. Швець, Г. Буряк // Початкова школа. – 2017. – № 2. – С. 18–21.
21. Міцкан Т. Прищеплення доброти і милосердя під час вивчення творів Лесі Українки / Т.Міцкан // Початкова школа. – 2017. – № 2. – С. 22–24.
22. Мясківська С. Інтегрований урок (читання і природознавство)

- (2 клас) / С. М'ястківська // Початкова школа. – 2016. – № 2. – С. 13 – 15.
23. Полєвікова О. Нова українська школа: відчуємо, думаємо, діємо / О. Полєвікова // Початкова школа. – 2017. – № 4. – С. 13–14.
24. Савченко О. Літературне читання: інтерактивні методи і прийоми О. Савченко // Початкова школа. – 2017. – № 4. – С. 34–39.
25. Савченко О. Методика роботи з ілюстративним матеріалом на уроках літературного читання / О. Савченко // Початкова школа. – 2016. – № 12. – С. 4– 9.
26. Савченко О. Розвиток творчої діяльності учнів на уроках літературного читання / О. Савченко// Початкова школа. – 2016. – № 8. – С. 10–14.
27. Савченко О. Розуміння молодшими школярами літературних творів: сутність процесу і засоби формування / О. Савченко // Початкова школа. – 2017. – № 8. – С. 6–11.
28. Савченко О. Щоб книга увійшла у життя дитини: вітчизняний і зарубіжний досвід / О. Савченко // Початкова школа. – 2016. – № 5. – С. 22 – 26.
29. Співак Б. Урок позакласного читання, 4 клас / Б. Співак, І. Базарницька // Початкова школа. – 2017. – № 5. – С. 9–11.
30. Тетеріна О. Урок позакласного читання в проєктній діяльності молодших школярів / О. Тетеріна // Початкова школа. – 2016. – № 2. – С. 19 – 20.
31. Ткачук Г. Твори Григора Тютюнника у духовному становленні молодшого школяра (Позакласне читання) / Г. Ткачук // Початкова школа. – 2012. – № 4. – С. 14 – 17.
32. Ткачук Г. Роль і місце дитячої книжки у розвитку творчої особистості дитини-читача / Ткачук Г. // Початкова школа. – 2016. – № 5. – С. 27–30.
33. Ткачук Г. Уроки літературного читання за творами Лесі Українки як засіб формування читацької самостійності / Г. Ткачук // Початкова школа. – 2011. – № 2. – С. 20–25.
34. Трояновська Г. Театралізація – дійовий метод формування життєвих компетенцій особистості учня / Г. Трояновська // Початкова школа. – 2016. – № 7. – С. 14–15.
35. Трунова В. Методика позакласного читання в основний період / В. Трунова // Початкова школа. – 2012. – №7. – С. 51–57.
36. Трунова В. Методика позакласного читання в підготовчий і початковий періоди / В. Трунова // Початкова школа. – 2011. – № 10. – С. 20–23.
37. Фалько Я. До 900-річчя пам'ятки «Поучення» Володимира Мономаха / Я. Фалько // Початкова школа. – 2016. – № 5 – С. 49–50.
38. Федотенко С. Урок з літературного читання у 4 класі / С. Федотенко // Початкова школа. – 2017. – № 12. – С. 23–23.
39. Чабайовська М. З історії українського книгодрукування / М. Чабайовська // Початкова школа. – 2017. – № 11. – С. 4–7.
40. Чабайовська М. Перевірка та оцінювання сформованості аудіативних умінь учнів на уроках літературного читання в початковій школі / М. Чабайовська, С. Шароварко // Початкова школа. – 2017. – № 2. – С. 25–28.

41. Чістякова В. Робота над словом (Урок з літературного читання для учнів 2 класу) / В. Чістякова // Початкова школа. – 2016. – № 6 – С. 9–11.

42. Потапчук Т.В., Макарук О.Л. *Підготовка студентів до використання цифрових освітніх ресурсів* “Перспективи та інновації науки (Серія “Педагогіка”, Серія “Психологія”, Серія “Медицина”): журнал. 2025. № 6(52) 2025. С.2216. С.744 - 756

УДК 001.32:1/3](477)(02) DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-6\(52\)](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-6(52))

43. Макарук О.Л. *Літературне читання як навчальний предмет у сучасній початковій школі*. Міждисциплінарні підходи та педагогічна майстерність у підготовці здобувачів вищої освіти та підвищенні кваліфікації персоналу: матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 28 берез. 2025 р.) / голов. ред. В. О. Аніщенко ; Пенітенціарна академія України. Чернігів : ПАУ, 2025. 513 с. С. 356-360 УДК 005.591.11:005.336.5:37.091.12-057(082)

44. Потапчук Т.В., Макарук О.Л. *Професійна підготовка майбутніх учителів початкових класів до впровадження інтегрованого навчання молодших школярів*. “Суспільство та національні інтереси”: журнал. 2024. № 4(12) 2025. С. 933. С.310-321.

УДК 0/3+7/8]:001.31](477)(051) DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-4\(12\)](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-4(12))

Навчально-методичне забезпечення для учнів початкової школи з курсу «Літературне читання»

1. Мартиненко В.О. Літературне читання. Робочий зошит : навч. посіб. для учнів 2 кл. / В. О. Мартиненко. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2013. – 80 с.

2. Науменко В. О. Зошит з літературного читання до підручника «Літературне читання» : навч. посіб. для 2-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / Віра Науменко. – К. : Генеза, 2013. – 96 с.

3. Науменко В. О. Літературне читання : підруч. для 2-го кл. / Віра Орестівна Науменко. – К. : Генеза, 2016. – 160 с.

4. Науменко В. О. Літературне читання : підруч. для 3-го кл. / Віра Орестівна Науменко. – К. : Генеза, 2015. – 176 с.

5. Науменко В. О. Літературне читання : підруч. для 4-го кл. / Віра Орестівна Науменко. – К. : Генеза, 2016. – 176 с.

6. Науменко В. О. Особливості змісту навчально-методичного комплексу з літературного читання в другому класі (авт. В. О. Науменко) / В. О. Науменко // Шкільний бібліотечно-інформаційний центр. – 2013. – № 5. – С. 75–92.

7. Савченко О. Я. Літературне читання : підруч. для 2-го кл. / Олександра Яківна Савченко. – К. : Освіта, 2013. – 160 с.

8. Савченко О. Я. Літературне читання : підруч. для 3-го кл. / Олександра Яківна Савченко. – К. : Освіта, 2013. – 192 с.

9. Савченко О. Я. Літературне читання : підруч. для 4-го кл. / Олександра

Яківна Савченко. – К. : Освіта, 2016. – 192 с.

10. Савченко О. Я. Я люблю читати: кн. з літ. читання: дод. до підруч. «Літературне читання» для 2-го кл. : навч. посіб. / О. Я. Савченко. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2013. – 120 с.

Допоміжна

1. Типова освітня програма розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна. URL : <https://idea-teacher.com.ua/e-lib/navchalno-metodychni-posibnyky/pedagogichnym-praczivnykam/typova-osvitnya-programa-dlya-3-4-klasiv-nush-shyyana-r-b/>
2. Типова освітня програма розроблена під керівництвом О.Я. Савченко. URL <https://sii.org.ua/document/typova-osvitnya-programa-rozroblena-pid-kerivnytvtvom-savchenko-o-ya-1-2-klas/>

Електронні ресурси

<https://pidruchnyk.com.ua/1301-ukrayinska-mova-ta-chitannya-ponomarova-savchenko-2-klas.html>

<https://pidruchnyk.com.ua/1525-ukrmova-ta-chytannya-zahariychuk-3klas-nush.html>

<https://pidruchnyk.com.ua/1524-ukrmova-ta-chytannya-vashulenko-3klas-nush.html>

Викладач

кандидат педагогічних наук, доцент
Ольга МАКАРУК